

Priekšlikumi 08.09.2011 darba grupas sanāksmei par Ārstniecības riska fonda izveidi

Iestāde/organizācija	Iesniegtie priekšlikumi	Komentāri
<p><u>1.Brūču un izgulējumu asociācija</u></p>	<p>Sākotnēji Brūču un izgulējumu asociācija vēlējas <i>ierosināt no Ārstniecības riska fonda līdzekļiem apmaksāt pacientu ārstēšanos, kas palīdzētu novērst veselībai nodarīto kaitējumu</i>, kuru ar savu darbību vai bezdarbību nodarījušas ārstniecības iestādē strādājošās ārstniecības personas. Šim apstāklim būtu jāpievērš uzmanība, jo atšķirībā no Skandināvijas Latvijā pieejamība veselības aprūpes pakalpojumiem ir apgrūtināta un neprognozējama pat tajos gadījumos kad cilvēkam ir nopietnas veselības problēmas, kas jārisina steidzami. Fonda veidotājiem jāērēķinās ar to, ka realitātē cilvēks pie ārsta un slimnīcā netiks pat tad ja aktuālās veselības problēmas būs izraisījusi cita ārsta vai slimnīcas neveiksmīga darbība. Taču ņemot vērā, Pacientu tiesību likuma 16.panta pirmo un otro daļu ir kritiski vērtējams šāda modeļa tiesiskums, jo Pacientu tiesību likums paredz naudas izteiksmē vērtējamu atlīdzību.</p> <p>Kā alternatīvu piedāvājam darba grupas sagatavotajā Ministru kabineta noteikumu projektā <i>iekļaut normu, kas pamatotos uz Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 29.panta pirmās daļas 2. un 3.punktu, kurš paredz, ka patērētājs, kuram sniegts līguma noteikumiem neatbilstošs pakalpojums, ir tiesīgs pieprasīt, lai pakalpojuma sniedzējs veic vienu no šādām darbībām: bez atlīdzības novērš sniegtā pakalpojuma neatbilstību līguma noteikumiem vai atlīdzina patērētājiem izdevumus par neatbilstības novēršanu, vai arī sniedz līguma noteikumiem atbilstošu pakalpojumu.</i></p> <p>Uzskatām, ka veselībai nodarītā kaitējuma atlīdzības apmēra aprēķināšana ir lietderīga tikai pēc tam, kad ārstniecības iestāde atbilstoši Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 29.pantam veikusi visas iespējamās darbības, lai novērstu sākotnēji nekvalitatīvās manipulācijas dēļ radušos kaitējumu.</p> <p>Šādas sistēmas ieviešanai būtu jāpapildina 19.12.2006.gada 19.janvāra MK noteikumi Nr.1046 "Veselības aprūpes organizēšanas un finansēšanas kārtība".</p>	<p>Priekšlikums diskutējams d/grupas sanāksmē.</p>

	<p>Šādai kārtībai būtu pozitīva ietekme, jo tā:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) samazinātu no Ārstniecības riska fonda izmaksājamās atlīdzības apmēru, jo no fonda tiktu izmaksāta atlīdzība tika par to kaitējumu, kuru novērst nebūs iespējams; 2) vienkāršotu izmaksājamās atlīdzības aprēķina metodiku, jo nebūtu jāaprēķina ārstniecības izmaksas; 3) saglabātu daļu līdzekļu veselības aprūpes sistēmā: kompensācijas, ko tieši vai netieši izmaksā pacientam tika samaksātas ārstniecības iestādēm, kas novērš defektu; 4) veicinātu ārstniecības iestādes uzņemties lielāku atbildību par pacientiem; 5) veicinātu pacienta tiesību aizsardzību. <p>Uzskatām, ka nav šaubu par veselības aprūpes pakalpojumu atbilstību pakalpojuma definīcijai, jo 1984.gadā pirmo reizi lietā <i>Luisi & Carbone</i> un tad atkārtoti lietā <i>SPUC v Grogan</i> Eiropas Kopienas tiesa atzina, ka veselības aprūpes pakalpojumi ietilpst Eiropas Kopienas ekonomisko pamatbrīvību sfērā un tāpēc tiem var tikt piemērotas visas attiecībā uz pakalpojumiem attiecināmās tiesības.</p> <p>2) Vēlamies uzsvērt, ka medicīnā dažkārt nepieciešama steidzama rīcība un tādēļ ierosinām darba grupas sagatavotajā Ministru kabineta noteikumu projektā paredzēt iespēju pacientam, nesagaidot Ārstniecības riska fonda lēmumu, no saviem līdzekļiem apmaksāt medicīnas pakalpojumus, kas nepieciešami ārstniecības kļūdu novēršanai, bet labvēlīga Ārstniecības riska fonda lēmuma gadījumā saņemt iztērēto līdzekļu atmaksu no fonda. Līdzīga kārtība tiek piemērota OCTA pacientu medicīnas aprūpē un tā nav radījusi būtiskas problēmas apdrošināšanas kompānijām tajā pat laikā dodot iespēju pacientam ātri saņemt medicīnas aprūpi.</p>	
<p><u>2.Slimnīcu upuru klubs</u></p>	<p>1. Izstrādāt vienotu, vienkāršu procedūru sūdzību iesniegšanai (aizpildot anketu, kuras būtu pieejamas katrā slimnīcā).</p>	<p>Nepieciešamās anketas izstrādi atbalsta Pacientu Ombuda biroja</p>

	<p>Ņemot vērā, ka cilvēki, kas ir atradušies ārstniecības iestādē, un cieš no kaitējuma, jau tā ir emocionāli un fiziski noslogoti, nebūtu lietderīgi likt šiem cilvēkiem izpildīt sarežģītu kārtību. Sistēmai jābūt tik vienkāršai, lai arī slims cilvēks varētu to saprast un ievērot.</p> <p>2. Noteikt iesnieguma izskatīšanas termiņus. Ir tikai finansiāli un morāli pamatoti izdarīt visu iespējamo, lai novērstu cilvēkam nodarīto kaitējumu un pēc iespējas ātrāk atvieglot viņa ciešanas. Un kā visiem zināms, jo ilgāku laiku cilvēku neārstē, jo lielākas pēc tam ir ārstniecības izmaksas.</p> <p>3. Noteikt lēmuma apelācijas iespēju ārpustiesas kārtībā. Jebkurai tiesiskai procedūrai ir jāparedz iespēja pārsūdzēt lēmumu, un speciāla institūta izveidošana (vai šo pienākumu deleģēšana jau esošajai institūcijai) pāatrinātu un padarītu šo procesu lētāku, kā tā izskatīšana tiesā.</p> <p>4. Pacientam jābūt iespējai izvēlēties, kurā iestādē novērst kaitējumu (arī ārzemēs). Lisabonas līgums paredz arī Latvijas iedzīvotāju iespējas saņemt veselības aprūpes pakalpojumus ārpus savas mītnes valsts.</p> <p>5. Kompensācijas apmēru nedrīkst samazināt, pamatojoties uz pacienta darbību pirms kaitējuma izdarīšanas (vienlīdzības princips). Tiesiskā valstī nav pieļaujams, ka, piemēram, pensionārs saņem mazāku kompensāciju par viņam nodarīto kaitējumu un ciešanām, nekā grāmatvedis.</p>	<p>pārstāvis. Nepieciešama sanāksmē vienoties par veidlapas atstāšanu vai svītrosānu no MK projekta!</p> <p>Termiņu noteikšana pie nosacījuma, ja atlīdzības pieprasījuma veidlapa tiek atstāta MK no. projektā.</p> <p>Atbilstoši Pacientu tiesību likuma 18.panta pirmajai daļai – likumā noteikto tiesību vai no tām izrietošo interešu aizstāvēšanai persona var izmantot visus likumos paredzētos tiesību aizsardzības mehānismus, tai skaitā vērsties tiesā likumā noteiktajā kārtībā.</p> <p>Pacientam būs izvēles tiesības. No fonda tiks izmaksāta atlīdzība.</p> <p>Šobrīd tiek strādāts pie formulas, kā aprēķināt, noteikt pacienta veselības stāvokli kāds ir bijis vēl pirms kaitējuma izdarīšanas.</p>
--	---	---

	<p>6. Kompensācijas apmēram jāatbilst kaitējuma novēršanai nepieciešamai summai (nav pieļaujama tikai daļēja kompensācija). Gadījumā, ja cilvēkam tiek nodarīts kaitējums, kura novēršana maksā 150.000 Ls viņam nevar izmaksāt tikai 100.000 un teikt, ka pārējo naudu viņš var meklēt pats- analogiski LR Krimināllikumam, cietušajam kaitējums tiek kompensēts pilnā apmērā.</p> <p>7. Gadījumā, ja pēc kompensācijas izmaksas un kaitējuma novēršanas, pacientam rodas komplikācijas, ko izraisījis kaitējums, jāparedz iespēja kompensēt arī tās. Ir situācijas, kad pacientam var rasties komplikācijas nepareizas ārstēšanas rezultātā, un tās var izpausties/ tikt konstatētas tikai pēc kāda laika perioda, līdz ar to nevar uzlikt laika ierobežojumu sūdzību iesniegšanai, kā arī jāparedz iespēju jau izmaksāto kompensāciju papildināt.</p>	<p>Pacientu tiesību likumā ir noteikta maksimālā kaitējuma atlīdzināšanas summa: par pacienta dzīvībai vai veselībai nodarīto kaitējumu ne vairāk kā Ls 100 000 un viņam nodarīto morālo kaitējumu ne vairāk kā Ls 5 000.</p> <p>Atbilstoši Pacientu tiesību likumam noilguma termiņš ir 2 gadi no kaitējuma atklāšanas dienas, taču ne vēlāk kā triju gadu laikā no tā nodarīšanas dienas. Jo ilgāks ir termiņš, jo grūtāk pēc tam ir pie izmeklēšanas, ar gadiem metodes ir mainījušās, ārstniecības iestādēs jau nomainījies personāls apgrūtinot kļūst iegūt visu medicīnisko dokumentāciju.</p>
<u>3.Valsts tiesu medicīnas ekspertīzes centrs</u>	Cietušo psiholoģisko testēšanu uzskata par ētiski nevēlamu.	Priekšlikumi pārējie ņemti vērā, skat. precizēto not. projektu.
<u>4.Veselības inspekcija</u>	Iesniegti priekšlikumi par kaitējuma novērtēšanas kritērijiem izteiktiem %.	Skat. precizēto not. projekta 2.pielikumu.
<u>5.Valsts kases Budžeta izpildes un uzraudzības departaments</u>	Iesniegti priekšlikumi.	Skat. precizēto MK not. projektu.
<u>6.Veselības norēķinu centrs</u>	Par atlīdzības aprēķināšanas formulu: Ja veselības vai darbības zudumu kaitējuma rezultātā izsaka %, nav	Diskutējams sanāksmē.

	<p>svaŗīgi, vai veselības stāvoklis pirms kaitējuma bija ideāls vai nē. Vērtē katra individuālo zaudējumu, attiecībā pret to, kas viņam bija pirms nodarījuma., kuru visos gadījumos pieņem par 100%. Ja VI konstatē, ka kādam nodarītā kaitējuma rezultātā ir 100% veselības zudums (nāve), tad izmaksā maksimālo summu- 100 000. Ja zaudējums ir 10%, tad $0,1 \cdot 100\ 000$ jeb 10 000. Aprēķina formula ir vienkārša: $KA = A \cdot K$.</p> <p>Veselības inspekcija jau ir veikusi ekspertīzi not. projekta - 6.punkts. 9.punktā noteiktais ir vēl viena ekspertīze, ko Dienestam nebūtu jāveic. Ar šo 9.punktu radām paralēlu dublējošu funkciju, mākslīgi sadalot ekspertīzes procesu. <i>VI, kurā ir atbilstoši speciālisti, ir jādod gala slēdzienu par veselības vai darbspēju zaudējumu %, ko apmaksā Dienests bez kādas papildus ekspertīzes.</i> Viss 9.punkts attiecas uz VI darbību. Arī 10.punkts pēc būtības ir ekspertīze, ko nevajag prasīt no Dienesta, bet no VI.</p>	
--	---	--